

Nro. 7.

A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Kedden Juliusnak 22-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Hadi Történetek.

A' Bétsi fő Hádi Cancelláriáról ezek a' tudósítások jöttek-ki a' Publicum' elibe:

„A' Fegyvertármester Báró Kraytól Jul. 16. di-
känn tétetett tudósításban, arról is emlékezet té-
tetik, hogy ő (t. i. B. Kray) az ellenség' Német
országai fő vezérével Moreau Generálissal, fegyver-
nyugvált kötött legyen, olyan módon, hogy a' tsa-
tázált csak 12 napi fel-mondás (v. hír tétel) után
kezdhesse el a' fel-mondó Fél; a' mely fegyver-
nyugvásnak summája ez után fog még meg-
íródni.

„Ezen fegyvernyugvásnak meg-készülése előtt

történt, hogy *Ulánus* Kapitány Gróf *Mier* egy ellenséges tsoportot *Donauwörthben* oldalról véletlenül meglepven, egy Stáb-tisztet, 200 közemberekkel együtt, elfogott, és egy tsoport hadi holmi-szállító szekeret, el nem hozhatván, elégetett.

„A' Hertzeg *Reusz*' seregénél a' *Tyrolisi* székenn Jul. 11 dikénn nevezetes verekedések estek. Az ellenség a' *Lech* vizének két partjainn magát koncentrálván, *Füssen* mellett mind két felelő fok lovassággal és gyalogsággal reájok ütött seregeinkre. Dél tájig néhány izben vízfűz véretett a' Cs. Királyi seregeknek rend kívül való vitézsége által az ellenség; és csak az ő fokkal nagyobb száma, annak meg-gondolásával együtt, hogy *Tyrolist* védelmezni lehessen, határozhatták F. M. Lieutenant *Reusz* Hertzeget arra, hogy a' maga seregeit innét *Füssentől* a' *Reuti* megett lévő passusokhoz vezérelje, hogy *Mercantin* Generál-májort *Immenstadt* mellől seregeivel együtt a' *Gocht* mellé hozza, és hogy a' Gróf *Grünn* tsoportjait, a' melyek még 10 dikben, *Schongaunál*, *Weilheimnél*, *Wolfraathshausennél*, és *Holtzkirchennél* mindenütt meg-támodtattak volt, (*Insprucknak* fedezésére) a' *Leutaschi* és *Scharnitzi* passusokra szállíttassa.

„A' H. *Reusz*' tudósításaiból lehet olvasni továbbá, hogy egy ellenséges sereg, a' melynek száma 15 ezer emberekre tétetik, a' *Lecourbe*, *Laval*, és *Tarreau* Generálisok' vezérléseik alatt, miként gyülekezett légyen 9-dikben és 12-dikben *Kempten*' és *Bregencz*' vidékeikenn öszsze, és hogy ismét egy más nagy számú ellenséges sereg, miként vette légyen, *München*, *Landsberg*, és *Memmingen* vidékeikről, rész szerént *Isny* mellett, rész szerént pedig *Leutkirchen* és *Wangen* környékeikenn, útját fel-felé az ugy nevezett *Rénus* völ.

gyeire (t. i. *Graubund* felé, a' honnét a' *Rénus* ki-foly).

Más egyéb Német Tudósítások.

Frankfurtumból: —

„Magok meg-vallják a' Frantziák, hogy a' Németek Julius' 5-dikénn a' *Nidda* mellett való tsatában (melyről a' mult Újjságunkban irtunk) igen rend kívül való álhatatos vitézséggel tsatának légyen: hanem, minekutánna a' Frantziák a' *Frankfurtti* kapukhoz tsakugyan elő nyomultak volna, elejekbe mentek a' városnak arra a' végre ki-neveztetett Deputátusai, hogy vélek *Alkura* lépjenek. A' Frantziák' kívánsága abból állott, hogy *Frankfurt* várossa fizessen 800 ezer Livrákból álló hadi Contributziót, a' *Ménus* vizére tsináltásson két hidakat, és a' szomszédtságban lévő *Pfingstweide* nevü mezönn egy 700 emberekből álló Frantzia tsoportot, eleséggel tartson.

Regensburgból: —

„A' *Máintzi* Választó Fejedelmi fegyveres seregek, a' leg jobb renddel vonták vizszá magokat *Seligenstadhoz*. A' Fejedelmi fő Minister Báró *Albini*, minden *Máintzi* Választó Fejedelmi helységeken organizálta az insurgálást — a' *Speffartti* parasztság a' szoros útakat mindenütt bé-vagdalta — hogy a' Frantziáknak a' *Frankoniai* kerületre való bé-rontásokat, ezen passusokonn meg akadályoztathassa. — A' *Moguntziai* Választó Fejedelem pedig 7-dikben, utját *Aschafsenburgból* *Würtzburgba* vette.

„*Aichstadtba* is bé-szállott Jul. 6-dikánn egy Frantzia tsoporttal Gen. *Neu*, és ott egy millió livrákból álló hadi Contributziót kívánt, a' polztó-

búl, stiblikbúl, tzipökökbúl, vászonbúl, eleségbúl, és minden egyéb e'-féle eleségek' nemeiből álló requisitzióknak sokaságát ide nem számlálván Végezetre tsakugyan el-engedett 400 ezeret az egy millióból: hanem, minthogy az *Aichstadt-ti* tartományok' erejét a' 600 ezerek is igen sokkal feljül haladják, tehát már most *Moreau* fővezérhez küldetett egy Deputátzió, olyan kérelemmel, hogy még engedődjön-el valami. — Gen. *Neu*, az *Aichstadt-ti* fejedelmi kastélyba választott szállalt magának.

„*Weisenburg* várossától 600 Lajos-aranyot, és egy pár fel-szerfzámozott paripát kívántak a' Frantziák: hanem, minekutánna a' lakosok a' tiszteket 100 Lajos-aranyokkal meg-ajándékozták volna, ők is le-szállottak azután a' 600-ról 280-ra, és 4 orai ott mulatások után a' várost oda hagyták.

„A' *Münchenre* vettetett Frantzia hadi contributzió, 9 millió Livrákból áll: és a' pénz-contributzióval egyenlő mértékben vagyon a' naturalékból álló requisitziók' nemeinek mennyisége is.

„A' *Trieri* Választó Papi Fejedelem Junius' 27-dikénn *Dresda* várossába érkezett. Oda várattik a' Palatinátusi Választó Fejedelem is, a' ki arra felé a' napokban, *Anspachonn* vette útját keresztül; és a' ki *Dresdából*, kevés ott lejendő mulatása után, *Berlinbe* fog menni. — *Anspachonn* keresztül egy Kurir ment a' Bavariai Választó Fejedelem után, a' kinek *Moreau* Generálistól volt passusa.

„*Dresdai* közönséges levelek írják, hogy az *Orosz és Prussus* Udvarok, a' Frantziáknak a' Német

Birodalomban való mostani ki-terjeszkedéseiket, és azt, hogy a' *Continens*, az az, azok az Európai országok, a' melyek nem tengeri Hatalmaságok, az *individualis*, vagy személyes halzonra való tekintetből, tovább is vesztegetődjenek, nem fogják továbbá lágy-melegséggel el-nézni.

Prussia.

A' Berlini közönséges Ujjság-levelek írják, hogy az *Orosz* seregek, nevezetesen azok, a' melyek a' Frantziák ellen való tsatában jelen voltak, *Kaminiec Podolskynek* környékeinn egy idő-olta, öfzsze seregelvén; most már sebes marschal folytatják útjokat elő felé, az az *Brzesce Litewsky* felé, és egy tsoportjok *Brzeschez* már meg is érkezett.

Nagy Britannia.

A' Londoni Udvari Ujjság szerént, Junius 24 dikénn érkezett-meg *Olosz* országból az a' hir oda, hogy Junius' 14-dikénn a' Marengói tsatázás történt légyen, 's hogy ezt egy Kötés követte légyen, a' mely szerént *Lombardia*, *Piemont*, és *Génua* várossa, a' Frantziáknak által adattattak. — Ezen hirnek *Londonba* való meg-érkezése okozta, hogy a' *Génua* várossának a' Szövetséges seregek által az előtt kevéssel történt meg-vétettetése, éppen azon napon tudódván-meg Londonban, a' melyenn a' Frantziák' kezére való visszjá jutása, az, a' szokott mód szerént a' *Londoni* publicumnak hírül sem adatott. — Az *Oppositzió'* pártja ellenben, a' mely a' tavalyi jó hireket leg méjjségesebben el-halgatta, most ugyan nem halgat, hanem éppen olyan mértékben lármáz most, mint a' jó hirek idejében halgatott.

Tierney még azonn naponn, a' melyen a'

14-dik Juniusi történetnek hire *Londonba* meg-érkezett, a' Parlamentom' Alsó Házában fel-állván, azt mondotta, hogy: Ő nem gondolja, hogy ezen szerentsétlen napi történetek után a' felől kellene gondolkodni, hogy az idegen Hatalmasságoknak a' hadi *Subsidiumat* továbbá is fizetni kelljen.

Pitt Minister ellenben azonn a' kételkedésenn helyheztetvén állatását, hogy ezek a' szerentsétlen hírek még fundamentom nélkül valók lehetnének, a' maga szokott áthatatossága szerént olyan kinyilatkoztatást tett, hogy azok, valameddig az ő Szövetségeseik azon el-tökéllettségeik mellett, hogy azt az ügyet, a' melynek védelmézésére Angliával szövetségre léptenek, tovább is védelmezzék meg maradnak az ő, t. i. a' *Pitt* Minister' vélekedésében, a' hadi segedelemnek fizetése iránt, legkisebb változást is okozni nem fognak.

A' mi a' *Quiberoni* expeditziójkát illeti az *Anglus* hajós seregeknek, azolta, hogy az ez ellen tétetett második expeditziónak szerentsés kimenetele el-vétődött, ugy látszik, hogy a' Frantzia partok ellen való egyéb expeditziók is halgatásba mentek. Ugy látszik, hogy ez a' környülállás okozta azt is, hogy az az *Alku* is, a' melyet az *Anglus* Udvar az *Orániai* Hertzeggel az *Anglusok'* kezében lévő *Hollandus* hadi hajók iránt munkába vett volt, némely nehézségekre talált legyen.

Amérika.

Itt a' *Washington'* halálától fogva mind a' katonai, mind a' társasági állapotban, sok ujjitások mentenek véghez. A' maga utóbbi el-öszlásokór azt végezte a' *Congress*, hogy 12 Reguláris Regementeket öszlason-el. — A' jövő Novemberben már, *Washington* várossában fogja a' *Con-*

gress a' maga tanátskozásainak első ülését tartani.

Ezen Északi Amerikai Respublikában, már most ismét a' Frantzia párt kezdett a' külső Hatalmasságokat illető környülállások iránt erősebb lenni, és azon sem kételkednek, hogy a' közelébb lejendő *Présés* valófztás' alkalmatosságával *Jefferson* ne fogna, *Adams*' helyébe, a' ki *Washington* után valófztatott volt *Présésnek*, a' *Congress* *Présessévé* valófztódni. — A' leg utóbbi *Amerikai* levelek szerént, nagyon gyanitható, hogy az *Adams* ideje alatt eddig volt *Státus Secretarius* *Pickering* is, a' Frantzia pártnak sok boszszantásai által hivatalának folytatásából ki-fárofztódván, le fog mondani rolla: a' kiben az *Anglusok* egy nagy pártfogójakat fogják ezen *Amerikai Respublikánál* el vezteni.

Olosz Ország.

Irtuk volt közelébről, hogy *Consul Bonaparte* az *Olosz Országi Respublikákhoz*, az ezekben mostan *Consulta* nevezet alatt fel-állitatott *Provisoriai Képviselő Gyűlésekben*, Frantzia *Commissariusokat* rendelt légyen *Présesekké*. Ilyen *Présések*, *Mailandban*, *General Dejean*, *Genuában* *General Marmont*, és *Piemontban* Frantzia *Státus-Tanátsos Petiet*.

A' *Mailandból* Jul. 7-dikénn indúlt tudósítások szerént, a' két ellenséges táborok között még akkór fenn állott a' fegyvernyugvás. (Gondólni lehet, hogy az ólta annál inkább fenn áll, a' mi-ólta a' *Gen. Kray*' és *Moreau*' táboraik között is fel-állott.)

Mailandból való el-távozasakór azt a' tudományt kötötte *Consul Bonaparte* a' *Cisalpinai Respublika*' *Provisoriai Országgló-szék*' tagjainak sziveikre, hogy: Igyekezzenek ők, véghetetlen esze-

sek és mértékletesek lenni; mert ő különben, a' hadi szerentsének mindenkör és ismét meg-történhető meg változásakor, őket egyiket is a' magok személyes hibáikért és esztelenségeikért, nem védelmezhetné. A' Papságnak különösen a' tiszta Evangéliomi Tudománynak hirdetését, és a' jó példa adással való elől-menetelt ajánlotta, és javasolta, hogy tartoztassa magát az enthusiasmusnak fegyvereitől, 's-a' Pápát, mint a' maga lelki fejét, tisztelje.

Frantzia Ország.

Az itt következő Párisi tudósításaink még a' közelebbi Ujjságunkból maradtak ki:

„Már említettük más alkalmatossággal, hogy a' Frantzia Ország-ló-szék, a' Napnyugoti Frantzia országi zenebonáknak el-tsendesedésekkör egész Frantzia országban nagy innepi ceremónákat szándékozott légyen *Egyesség-innepe* nevezet alatt tartatni: hanem a' 2-dik Consul *Cambaceres* igen alkalmas napnak vélte azon inneptartására Jul. 14 dikét, hogy ne csak a' katonai Virtus-oszlopainak, hanem a' Béke-ségnek is meg-vetődjék egyszermind az nap' a' fundamentoma. Párisban két oszlopok' fundamentomát szándékoztak az nap' meg-vetni, egyikét t. i. a' Vendome; másikat az Egyesség' piattzán, melynek elébb Revoluzió' piattza volt a' neve, minthogy ott állott az a' nevezetes Bastilla, a' melynek erőszakos le-rontásával kezdődtek a' Frantzia revoluzióbéli több 's nagyobb erőszakoskodások. Hogy pedig a' nevezett piattzokonn annál alkalmatosabb helyek legyen az új Oszlopoknak: el vették az Egeesség - piattzáról a' Szabadság' Oszlopát, nem különben a' Vendome piattzáról is el takarították azon Oszlopoknak talp-köveit, a' me-

lyek 1792-dik éjztendő' Augusztusának 10-dik napja után törettettek öszsze.

A' Belső dolgokra ügyelő Minister *Bonaparte Lucian*, ki adta előre, az inneplés módja és sora eránt való rendeléseket, mellyeknek summája ez: Júl. 13-dikán estve, ágyú-dörgéssel fogják hírrül adni a' más nap tartandó czeremoniát. Azon estve, 3 Teátrumokban, következő tzimű Játék darabok fognak el játszódni, úgymint, a' tulajdonképpen úgy nevezett Frantzia Teátrumában: A' *Horátziusok*, és a' *Smirnai Kalmár*; a' víg énekes Játékok Teátrumában: *Tell Vilhelm*; más énekes Játékok Teátrumában: *Themistokles*. — Júl. 14-dikén reggel újra dörögnek ismét az ágyúk; a' Nemzeti-gárda, és a' Párisban lévő katonai őrizet körül állja az Egyesség és Vendome piattzait; a' *Mars* Templomából száz el nyert zászlókat visznek a' Vendome piattzára, a' hol délelőtti 11 órakor teszi le a' Párisi osztály részéről, az Oszlop fundamentom-kövét, Páris' Osztályának Prefektusa. Onnét, nagy proczeszsióval, az Egyesség' piattzára vitetődnek az említett száz zászlók, 's ott *Bonaparte Lucian* teszi le a' Nemzet' részéről emelendő Oszlop' fundamentom kövét. Déli 12-tődfél órakor, minden Ministerek, Státus-Tanátsok 's a' t. a' Consuláris palotába gyülekeznek öszsze, és délutáni két órakor a' Mars Templomába mennek, hová a' külföldi követek is hivatalosok lesznek. Ott, 5 invalidus katonák, kiket a' pajtásaik leg méltóbbaknak ítélnék a' jutalomra, tisztelesség emlékeztető pénzei kapnak; ott fog tartatni az innepi beszéd is; és onnét az egész gyülekezet a' Marsmezéjére megy; a' hol katonai, és lovon, gyalog, 's szekéren való pályafutásbéli próbák fognak tartatni. Estvére a' Consuláris palota, 's annak kertje, és szomszéd tér-mezeje, ki-világosítódnak, sok a' végre készitendő helyeken lesznek tántzok,

és a' palotá' leg tágasabb folyosóján nagy muzsika fog tartatni.

A' Hadi Minister *Carnot* egy Kerülő-irást bocsátott az Első Consulnak Párisba való haza-érkezése után minden Frantzia Generálisokhoz, melyben azt erőssíti nékiek, hogy a' *Marengói* győzedelem, igazán fundamentoma leszen a' békesellégnek.

Minthogy az Olosz országi Frantzia tábor, a' Mailandi, Piemonti, és Génuai erősségekbe felles számu csoportokat kéntelenítettvén bé-szállítani, erőssen meg-gyengült, erre való nézt olyan rendeléseket tett az Első Consul *Lionnál* és *Dijonnál* való el-útazása' alkalmatosságával, hogy a' már organizálódva lévő második reserva sereg, sietve folytassa a' maga útját Olosz ország felé.

Az a' *Roberspier*' ideje béli igen isméretes *Barrere*, a' Frantzia minden Ujjságok' *Censorjává* neveztetett, 19 ezer Livrákból álló esztendei jövedelemmel.

A' Német Országi négy uj Frantzia Departamentomokba is ki nevezettek már a' Prefektusok, a' kik is ugyan ezen Departamentomoknak fő várasaikban, u. m: Hazafi *Shee* Máintzban, *Simon* Achenben, *Bougenau* Coblantzben, *Bixore* Trierben, fognak lakni.

Most már az uj modi Frantzia Kalendariumra nézve meg-engedte a' Frantzia Országglószék, hogy az idegen nemzetek' könnyebbségire nézve, ez után a' *Julianum* és *Gregorianum* Kalendarium is belé tétetődjön a' Frantzia Kalendariumba, hogy egyfizeribe lehessen látni, hogy a' Frantzia Decasoknak napjaikkal a' más Kalendáriumokban mitsoda napok egyezzenek-meg. Ez eddig meg volt tiltva.

Consul Bonaparte azt kérdezte a' Status-Tanáts' tagjaitól, mikor ezek az ő Olosz országból

való vizsza-érkezése után az ő szerentséltetésére hozzá men'ek volt, hogy hát dolgoztak e' fokot az ő othonn-nem-léte alatt? — a' melyre huzan is egyfersmind felelték azt a' Státus Tanátsosok, hogy: ök mind együtt sem annyit, mint az Első Consúl egyedül.

A' Bresti 27-dik Juniusi tudósítások szerént, ujjanton meg-probálták 3000 Anglusok a' *Qui-beronra* való kiszállást, hanem ujjanton nagy vesztéssel vizsza igazittattak. Mint irják, még a' szállító hajóik között is néhányakat el süjlesztettek a' partokon lévő battriák. — A' *Bresti* kikötő-helynek állapotjáról semmi hirdetést nem tétetett ezen alkalmatósággal közönségesé a' Hadi Minister: talám vagy semmi, vagy valami rossz dolog történt ott; mert külömben a' jót ki szokták hirdetni.

A' *Párisiak* ugy beszéllenek, hogy ök tsak azért örvendenek a' *Marengói* gyözedelmeiknek, hogy a' békességet remélhetik utánna; mert külömben eleget vesztettek benne. A' Consul' gárdájának 700 emberekből álló része is ott lévén ezen tsatában, jó szolgálatot tett ugyan a' tsatának meg-nyerésére: de nagy része ott is maradt. — A' fegyvernyugvást illető Alkunak megkészlése után, mint az ilyen környülállások között szokott történni a' dolog, az Első Consúl egy drága Török kardot küldött az Adjutánsától *Melas* Generálisnak ajándékba.

Az a' *Gen. Kellermann*, a' ki ezen *Marengói* tsatában a' Frantzia lovaságot vezérelte az ellen séges Gránatérosok ellen, nem az az isméretes idősb *Gen. Kellermann*, hanem ennek a' fija. Mikör a' Consulnak Párisba való vizsza-érkezése után, a' minden féle külömb-külob Hivatalok az ő Udvarlására mentenek volna, a' többek között az *Oreg Kellermann* is szemibe tünt a' Consulnak, és így szollott hozzá: A' Generalis' fia

jól viselte magát; frissen vagyon; most Genuában van.

Elegyes Levelek.

Romából, Jun. 21-dikénn: — „Végezetre bizonyos hírünk érkezék, hogy a' Pápa ö Szentsege VII-dik *Pius*, Velentzéből való 12 napokig tartott tengeri útazása után, *Pesarónál* szerentsésen ki-szállott légyen. Ott 2 napokat mulatott, és az után Roma felé útnak indúlt. Ide Julius' 2-dikánn váratik.

Lorettóból, Jun. 16-dikánn: — „A' Császár ö Felsőge' testvér huga *Mariánna* fő Hertzeg Alsószony, 2 napoktól fogva itten vagyon; innét Roma felé indúl. A' Sárdiniai Felsőgek is ide várrattatnak.

Londonból Jul. 1-ső napján: — „Jun. 28-dikánn fontos vetélkedések folytak az Alsó Házban, a' melyekre a' szároz *Europában* folyó ujj környülállások' hírének *Londonba* való el-jutása adta az alkalmatosságot. — *Pitt* Minister nagy orátori böltselleggel felelt a' *Sheridan*' állatasai és javaslásai ellen. Oda ment ki a' *Shéridan*' értelme, hogy már most el enyésztek légyen azok az okok, a' melyek eddig a' Minister' reménségének fundamentomául szolgáltanak, és a' Ministert az ellenséggel való minden alkudozásokba bé való botsátkozástól el-tartoztatták. — A' Minister ellenben fundamentomosan elő adta, hogy a' had' folytatásának, sokkal több és más okai voltak, mint sem a' melyeket *Sheridan* elő hordott; a' melyekre nézve nagy hibát tselekedne *Anglia*, ha a' békeffég' dolgában most is valamely a' féle hebehurgia lépést tenne, mint a' milyent *Sheridan* láttatik javasolni.

Magyar Ország.

Posonban a' mult Péntekenn olyan rettenetes égés volt, hogy azt Bétsből a' Sz. *István* templomá-

nak tornyából lehetett, mind mondják, szemlélni. Az elégett házak' számat 157-re tezik: hanem a' jövő postánn többet és bizonyosabbat írhatunk ezen szerentsétlenségről.

„*Nagy Bajomban* T. Somogy Vármegyében a' folyó Junius Holnapnak 16-dik napján Superintendentiális Gyűlést tartván a' Dunán-túl való Kerületbeliek, magam is jelen voltam, (így ír egy nagy érdemű Olvasónk) és nagy gyönyörűséggel tapasztaltam az ott lévő Földes Uraságoknak, vallásban való igazságos türedelmeket, a' a' kik magok R. Catholicusok lévén, olyan Jobbágyaiknak, a' kik kevés számokra nézve Prédikátort nem tarthatnának, örökös fundusokat adnak, csak hogy szegény Jobbágyaik, az egész Héti terhes munkában el fárodván, innepekem más Helységekbe bujdosni Isteni szolgálatra nékintelenítellenek, 's magok Házaiknál, 's Helységekben meg nyugodhassanak, 's az Istent a' ki minden Vallás' beli embereknek gondviselő atya, magok lelkekisméreté tsendességében tisztelhessek. Illyen pelda több adódott ottan elé, de azoknak neveket nem emlitem, mivel talám magok sem akarnák, az olyan Földes Urak kétség kívül kegyességeknak azt a' jutalmát vészik, hogy akármely állapotban is Jobbágyaik életeket is érettek le tenni készek volnának, ezek igazán nem félelemből, vagy kéntelenségből; hanem szeretből engedelmesek Uraikhoz.

Miskóltz 27. Juniusban: —

Az eddig Debreczenben tartózkodott Magyar Jádzó-Társaság, nállunk (fájdalom!) keves időre letelepedvén, tegnapi napon harmadikszor jádzott; és előll adta az úgy nevezett *Nap-számost* avagy *Azel-veszett Gyűrűt*.

Ezen érzékeny Darabnak készítése, a' szerzőnek; Magyar Nyelvre való által tétéle, a' for-

ditónak; mostani előadása pedig a' Nemes Jád-
zó-Társaságnak a' mi Publicumunk előtt is örök
betsületire vált.

Különösen örvendünk, pedig egy felől azon,
hogy közönségesebb sorsú lakosainkban is a'
még ekkoráig általok sóha nem látott *Theatrum*
iránt való jó ízlést tapasztalhatuk; más felől
pedig azon, hogy ezek a' jeles Magyar Nemzet-
nek érdemes tagjai, a' Magyar Theatralisták, az ér-
zékeny Léleknek ezen egyik leg nemesebb elede-
lét, 's az idő-töltésnek leg-tisztességesebb mód-
ját, a' Magyar Nemzetre nézve el-temettetni —
annyi viszontagságók között-is nem hagyták; ha-
nem inkább annak ditséretes fel-tartásával mago-
kat benne annyira tökéletesítették, hogy hiba
nélkül való elő-adások által nyilvánosságossá té-
szik, mennyire alkalmasabb legyen sok más Nem-
zeteknél 's Nyelveknél a' Magyar, mind a' mél-
tóságos, mind a' mulattságos történeteknek 's
dolgoknak tulajdon, avagy természetes, 's rövid
ki-fejezésekkel való elő-adására, 's a' *Theatrum-
ra* is. — Mi, a' kik most ennek szommal látó ta-
núji lehetünk, és a' kik már Német *Theatrumo-
kat* is láttunk, 's más nyelvekhez is alkalmasint
értünk, minden magunknak való hízeltetés; 's
másoknak tészott kissebbítése nélkül, merjük ezt
állítani.

Miskólez' Javai.

Van jó Levegője; Vize, melyen vannak sok Mal-
mok.

Ugy rendeltettek strázsául körül'te a' szép
Halmok,

Hogy Kaput-is formállyanak lakossai számára,
Kenyeret is teremjenek; 's légyenek Borok'
tára. a)

a) Ugy körül-van Miskóltz városa halmokkal
véve, hogy tsupán tsak az úgy nevezett Zsól-

Itt az *Avas*, az *Angyal-völgy*, 's a' kedves *Babonyi-bércz* b)

Oly kintsét tart, melly könnyebben ad pénzt,
mint az arany ércz.

E' *Depositioriuma* a' hires *Hegyallyának*.

Melyből az *Élzaki Nemzet Nectart* hord - ki
maganak. c)

Szép vidékje *Vásárjait* bővséggel gazdagította,
'S a' szegényebb föld lakosait e' mind ide hű-
dította.

Nagy *Piattza* veteményes kertet mutat egy felől,
Más felől pedig örökös vendégséget ad elől:
Mert akár egy, akár másik oldala felé térnél,
Jól lakhatnál innyed szerint a' sok *Kofa Trak-*
térnél. d)

De nem csak az, hogy e' merő étel' ital' mezeje
Hanem a' *Tudománynak* is tsergedező kút-
feje. e)

Az *Igazság* szolgáltató *Themis* is itt lakozik. f)

crai kapunál üres azoktól. A' melly *Hal-*
mok meg vannak jóféle *pintzékkel*, és *diszes*,
's *roppant pincze-házakkal* rakva.

b) A' *Miskóltzi* jelesebb *Pincze-helyek* neve-
zetei.

c) A' *Hegyallyai Borok* színét a' *Miskóltzi pin-*
tzékben kell, és szokták is a' *Kupeczek* ke-
resni, 's fel találni.

d) A' *Miskóltzi Piatznak* egyik oldalán a' leg-
szebb *vetetményeket*; a' másikon pedig a'
leg jobb *Kenyereket*, *ételeket*, és *süteménye-*
ket szokták árulni.

e) A' *R. Catholicusoknak*, és *Reformatusoknak*
jeles két *Gymnasiumjaik*, a' több *Vallásbé-*
lieknek-is *rendes Oskolájik* vannak *Miskól-*
tzon.

f) A' *Nemes Borsód Vármegye háza*, és *Gyül-*
léseinek *állandó helye* itt vagyon.

Minden Vallás virágozik, 's egymással barát-
kozik g)

Az ártatlan Mulattságok fészket vertek ő benne,
A' nélkül hogy a' nagy vétkek' *Theatruma* is
lenne.

Itt a' víg Társaságokat a' gond nem szomorította,
'S ezt maga az alszú-bor is éribe el-hárította,
Itt az Alszonyok tsinosok, még is nem bujál-
kodnak;

A' Férjfiak társalkodnak, 's e' mellett mun-
kálkodnak.

El-lehet hát ezt mondani: a' ki nem vólt Miskól-
tzon,

Nem tudja a' boldogságot hol ülhet a' fő pólczon.
Szrógh Sámuel által.

Másodszori Hiradás.

Tek. Székes Fejét Vármegyében, Szekes Fe-
jér Sz. Kir. Váráshoz két óráni földre, *Pusztá*
Felső Somlon, Koiler Jósef Arendator Urnál, mint
egy 700 darab, három, harmadfél és egy ezten-
dős Spanyol fajzatú kosok találtatnak eladók.
A' kiknek tehát tétzeni fog azokat vagy egy átal-
yában, vagy darabonként meg venni, ne sajná-
lyak magokat, vagy a' nevezett Arendator Urnál,
vagy a' Csász és Kir. Szekes-Fejérvári Posta Hi-
vatalnál jelenteni.

g) A' R. Catholicusoknak 2. a' Reformatusoknak
is 2, az Augult. Confessiön lévőknek, és a' nem-
egyesült Ó Hitűeknek egy egy közönséges
's dízes Templomaik vannak; az egyesült
Ó *Hitűek* számára is egy készülöben va-
gyon; a' 'Sidóknak is van egy derék kö Si-
nagogájok Miskóltzon.